

EXPUNERE DE MOTIVE

Secțiunea 1

Titlul proiectului de act normativ

Lege pentru modificarea și completarea Legii nr. 126/2018 privind piețele de instrumente financiare

Secțiunea a 2-a:

Motivul emiterii actului normativ

2.1 Sursa proiectului de act normativ

Art. 12 din Directiva (UE) 2023/2864 a Parlamentului European și a Consiliului din 13 decembrie 2023 de modificare a anumitor directive în ceea ce privește înființarea și funcționarea punctului unic de acces european și Directiva (UE) 2024/790 a Parlamentului European și a Consiliului din 28 februarie 2024 de modificare a Directivei 2014/65/UE privind piețele instrumentelor financiare.

2.2 Descrierea situației actuale

Legea nr. 126/2018 privind piețele de instrumente financiare cuprinde în principal prevederi referitoare la firmele de investiții românești (societăți de servicii de investiții financiare – S.S.I.F.) și sistemele de tranzacționare, inclusiv dispoziții prin care se solicită raportarea către public a unor informații de către S.S.I.F. și de către sistemele de tranzacționare. Aceste raportări au ca scop asigurarea informării investitorilor și potențialilor investitori, precum și asigurarea transparenței tranzacțiilor.

Legea nr. 126/2018 asigură transpunerea la nivel național a dispozițiilor *Directivei 2014/65/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 15 mai 2014 privind piețele instrumentelor financiare și de modificare a Directivei 2002/92/CE și a Directivei 2011/61/UE (MiFID II)*.

În perioada decembrie 2023-martie 2024, în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene au fost publicate două directive europene prin care se modifică MiFID II, respectiv Directiva (UE) 2023/2864 și Directiva (UE) 2024/790, având ca scop o mai bună informare a investitorilor, asigurarea accesului facil și structurat la date, îmbunătățirea transparenței piețelor de instrumente financiare.

Adoptarea proiectului de act normativ este necesară pentru asigurarea transpunerii legislației europene. Neadoptarea proiectului de act normativ ar implica dezavantaje pentru

piața de capital din România față de alte piețe din UE, ar presupune nerespectarea obligațiilor ce revin României în calitate de stat membru UE și ar atrage aplicarea de sancțiuni României legate de netranspunerea la nivel național a prevederilor legislației comunitare.

2.3 Schimbări preconizate

Directiva (UE) 2024/790 face parte din același pachet legislativ cu *Regulamentul (UE) 2024/791 al Parlamentului European și al Consiliului din 28 februarie 2024 de modificare a Regulamentului (UE) nr. 600/2014 în ceea ce privește sporirea transparenței datelor, eliminarea obstacolelor din calea creării unor sisteme centralizate de raportare, optimizarea obligațiilor de tranzacționare și interzicerea primirii de plăți pentru fluxul de ordine*, având ca obiectiv comun îmbunătățirea transparenței piețelor de instrumente financiare.

Directiva (UE) 2024/790 modifică exclusiv MiFID II și vizează în special dispozițiile referitoare la sistemele de tranzacționare.

Această directivă de modificare a MiFID II trebuie citită împreună cu Regulamentul (UE) 2024/791 de modificare a Regulamentului (UE) nr. 600/2014 (MiFIR), modificările aduse MiFID II și MiFIR fiind intercorelate. Unele prevederi din MiFID referitoare la sistemele multilaterale de instrumente financiare sunt preluate în MiFIR pentru a oferi claritate participanților la piață, pentru a garanta condiții de concurență echitabile, pentru a îmbunătăți funcționarea pieței interne și pentru a asigura o aplicare uniformă a cerinței ca sistemele hibride să desfășoare activități de tranzacționare multilaterale numai dacă dețin o licență de autorizare ca piață reglementată, ca MTF sau ca OTF. Totodată, prin Regulamentul (UE) 2024/791 se introduce transmiterea obligatorie a datelor către furnizorul sistemului centralizat de raportare și se urmărește îmbunătățirea calității datelor, inclusiv prin armonizarea sincronizării ceasurilor profesionale. În aceste condiții, prin Directiva (UE) 2024/790 se abrogă prevederile corespunzătoare din MiFID și se corelează prevederile MiFID cu noile prevederi din MiFIR.

Alte modificări cuprinse în proiectul de lege au la bază modificările aduse MiFID prin Directiva (UE) 2024/790 și vizează introducerea cerinței ca o piață reglementată să aibă cel puțin trei membri sau utilizatori activi în mod real, similar cerinței pentru MTF și OTF, eliminarea cerinței de raportare prevăzută la articolul 27 alineatul (3) din MiFID (suspendată timp de doi ani prin Directiva (UE) 2021/338) referitoare la calitatea execuției tranzacțiilor

în condițiile în care se preconizează că datele ce vor fi difuzate de sistemul centralizat de raportare pot fi utilizate pentru a dovedi buna executare.

Totodată, proiectul de lege reglementează posibilitatea operatorului de piață de a fi în măsură să întrerupă sau să restricționeze temporar tranzacționarea în situații de urgență.

De asemenea, proiectul de lege cuprinde dispoziții referitoare la sancțiuni ca urmare a modificărilor efectuate la nivelul MiFID și MiFIR, pentru care statele membre trebuie să prevadă sancțiuni la nivel național.

Directiva (UE) 2024/790 are ca termen de transpunere data de 29 septembrie 2025.

Directiva (UE) 2023/2864 (ESAP) face parte din pachetul ESAP care conține *Regulamentul (UE) 2023/2859 de înființare a unui punct unic de acces european care oferă acces centralizat la informațiile puse la dispoziția publicului relevante pentru serviciile financiare, pentru piețele de capital și pentru durabilitate*. Directiva a fost emisă pentru a facilita funcționarea punctului unic de acces european care are ca scop să îmbunătățească accesul public la informațiile financiare și nefinanciare ale entităților. Prin această directivă nu se impun raportări suplimentare, ci se introduce obligația publicării anumitor informații prin punctul unic de acces european. Directiva (UE) 2023/2864 modifică 16 directive europene, inclusiv MiFID.

Modificarea MiFID este prevăzută la articolul 12 din Directiva (UE) 2023/2864 și vizează stabilirea informațiilor relevante din sfera MiFID ce trebuie publicate în ESAP și desemnarea organismelor de colectare la nivel național, pentru colectarea respectivelor informații.

Directiva (UE) 2023/2864 are ca termen de transpunere 10 ianuarie 2026, urmând ca cerințele de raportare către ESAP să fie aplicabile 10 ianuarie 2030.

Având în vedere că ambele directive modifică MiFID II, transpusă în România prin Legea nr. 126/2018, întrucât modificările aduse prin acestea se întrepătrund, iar termenele de transpunere a celor două directive sunt apropiate, a fost elaborat un singur proiect de lege care cuprinde modificările necesare atât pentru transpunerea integrală a Directivei (UE) 2024/790, cât și pentru transpunerea art. 12 din Directiva (UE) 2023/2864.

De asemenea, prin acest proiect de lege se mai aduc următoarele modificări ale Legii nr. 126/2018:

- revizuirea termenului definit la art. 3 alin. (1) pct. 36 – întrucât la transpunerea MiFID a fost preluată traducerea oficială a directivei, dar ulterior s-a constatat că aceasta este incompletă, traducerea completă fiind *instrumente financiare derivate pe mărfuri* și nu doar *instrumente financiare derivate* § cum pte în prezent în lege;
- revizuirea definiției opțiunilor binare prevăzută la art. 3 alin. (1) pct. 50 pentru corelarea cu definiția furnizată de ESMA și introducerea unor excepții de la interdicția prevăzută la art. 104 alin. (1) din Lege similare prevederilor art. 1 pct. 3 din Decizi ESMA 2019/509;
- completarea art. 253 alin. (8) din lege pentru preluarea completă a primului paragraf al art. 71 alin. (3) din MiFID întrucât, pe parcursul procesului de adoptare a Legii nr. 126/2018, dintr-o eroare materială prima teză a alineatului nu a mai fost păstrată în alineat. Precizăm că forma aprobată de Senatul României includea prima teză a alineatului, respectiv „(8) A.S.F. se asigură că orice informație publicată în temeiul prezentului articol este menținută pe site-ul său de internet pentru o perioadă de cel puțin 5 ani de la publicare. (...)”.

A.S.F., în calitate de autoritate competentă pentru S.S.I.F. și pentru sistemele de tranzacționare, conform atribuțiilor sale și competențelor sale conferite prin *Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 93/2012 privind înființarea, organizarea și funcționarea Autorității de Supraveghere Financiară, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 113/2013, cu modificările și completările ulterioare* și prin *Legea nr. 126/2018 privind piețele de instrumente financiare, cu modificările și completările ulterioare*, va urmări aplicarea cerințelor ce rezultă din acest act normativ.

2.4 Alte informații

Nu este cazul

Secțiunea a 3-a:

Impactul socioeconomic

3.1 Descrierea generală a beneficiilor și costurilor estimate ca urmare a intrării în vigoare a actului normativ

Apreciem că prin modificările propuse, entitățile din sfera pieței de capital, inclusiv investitorii și potențialii investitori vor beneficia de o transparență îmbunătățită și de o accesare facilă și

structurată la informațiile necesare pentru a putea adopta decizii de investiții informate. În ceea ce privește publicarea datelor la nivel centralizat, apreciem că astfel se va reduce dispersarea informațiilor, se va îmbunătăți circulația informațiilor, atât în interiorul statelor membre, cât și la nivel transfrontalier și va spori utilizarea digitală a acestor informații.

Entitățile vizate de cerințele de raportare vor trebui să își adapteze procedurile și sistemele informatice la noile cerințe.

3.2 Impactul social

Principalul impact social al prezentului proiect de lege se va resimți la nivelul investitorilor. Investitorii și entitățile din mediul economic vor avea acces electronic la toate informațiile relevante printr-o platformă centralizată, societatea în ansamblu putând beneficia de creșterea încrederii în sectorul serviciilor financiare și de o eficientizare a pieței de capital.

3.3 Impactul asupra drepturilor și libertăților fundamentale ale omului

Nu este cazul.

3.4 Impactul macroeconomic

Prin îmbunătățirea circulației informațiilor și facilitarea accesului la acestea, participanții la piață vor avea o vizibilitate mai mare, egală și nediscriminatorie în fața investitorilor, a analiștilor, a intermediarilor, a cercetătorilor sau a fondurilor. Astfel, se vor crea premisele pentru noi oportunități de finanțare care vor contribui la o mai bună alocare a capitalului și la reducerea costului capitalului, precum și la o mai mare reziliență a pieței interne.

3.4.1 Impactul asupra economiei și asupra principalilor indicatori macroeconomici

Nu este cazul

3.4.2 Impactul asupra mediului concurențial și domeniul ajutoarelor de stat

Nu este cazul

3.5. Impactul asupra mediului de afaceri

Noile prevederi propuse prin proiectul de lege sunt benefice pentru întreg mediul de afaceri.

3.6 Impactul asupra mediului înconjurător

În ceea ce privește impactul asupra mediului, proiectul de lege va încuraja o utilizare sporită a datelor digitale, astfel încât mediul înconjurător nu va fi afectat.

3.7 Evaluarea costurilor și beneficiilor din perspectiva inovării și digitalizării

Entitățile vizate vor trebui să aibă în vedere adaptarea sistemelor de raportare astfel încât raportările să respecte formatul cerut pentru a putea fi prelucrate.

3.8 Evaluarea costurilor și beneficiilor din perspectiva dezvoltării durabile

Nu este cazul

3.9 Alte informații

Nu este cazul

Secțiunea a 4-a

Impactul financiar asupra bugetului general consolidat atât pe termen scurt, pentru anul curent, cât și pe termen lung (pe 5 ani), inclusiv informații cu privire la cheltuieli și venituri.

- în mii lei (RON) -						
Indicatori	Anul curent	Următorii patru ani				Medi a pe cinci ani
1	2	3	4	5	6	7
4.1 Modificări ale veniturilor bugetare, plus/minus, din care:	Estimăm că impactul financiar va fi pozitiv prin încasările la bugetul de stat determinate de investițiile în produsele și serviciile financiare ce fac obiectul acestei legi.					
a) buget de stat, din acesta: i. impozit pe profit ii. impozit pe venit						
b) bugete locale i. impozit pe profit						
c) bugetul asigurărilor sociale de stat: i. contribuții de asigurări						

d) alte tipuri de venituri (se va menționa natura acestora)						
4.2 Modificări ale cheltuielilor bugetare, plus/minus, din care:	Nu este cazul					
a) buget de stat, din acesta: i. cheltuieli de personal ii. bunuri și servicii						
b) bugete locale: i. cheltuieli de personal ii. bunuri și servicii						
c) bugetul asigurărilor sociale de stat: i. cheltuieli de personal ii. bunuri și servicii						
d) alte tipuri de cheltuieli (se va menționa natura acestora)						
4.3 Impact financiar, plus/minus, din care:	Prezentul act normativ nu se referă la acest subiect					
a) buget de stat						
b) bugete locale						
4.4 Propuneri pentru acoperirea creșterii cheltuielilor bugetare	Prezentul act normativ nu se referă la acest subiect					
4.5 Propuneri pentru a compensa reducerea veniturilor bugetare	Prezentul act normativ nu conduce la reducerea veniturilor bugetare					
4.6 Calcule detaliate privind fundamentarea modificărilor veniturilor și/sau cheltuielilor bugetare	Nu este cazul					
4.7 Prezentarea, în cazul proiectelor de acte normative a căror adoptare atrage majorarea cheltuielilor bugetare, a următoarelor documente: Nu este cazul.						
4.8 Alte informații						

Nu este cazul

Secțiunea a 5-a:

Efectele proiectului de act normativ asupra legislației în vigoare

5.1 Măsurile normative necesare pentru aplicarea prevederilor proiectului de act normativ

Se va avea în vedere modificarea actelor normative secundare pentru corelarea cu noile prevederi din proiectul de lege.

5.2 Impactul asupra legislației în domeniul achizițiilor publice

Nu este cazul

5.3 Conformitatea proiectului de act normativ cu legislația UE (în cazul proiectelor ce transpun sau asigură aplicarea unor prevederi de drept UE)

Nu este cazul

5.3.1 Măsurile normative necesare transpunerii directivelor UE

Proiectul de lege asigură transpunerea Directivei (UE) 2024/790 a Parlamentului European și a Consiliului din 28 februarie 2024 de modificare a Directivei 2014/65/UE privind piețele instrumentelor financiare și a art. 12 din Directiva (UE) 2023/2864 a Parlamentului European și a Consiliului din 13 decembrie 2023 de modificare a anumitor directive în ceea ce privește înființarea și funcționarea punctului unic de acces european.

5.3.2 Măsurile normative necesare aplicării actelor legislative UE

Nu este cazul

5.4 Hotărâri ale Curții de Justiție a Uniunii Europene

Nu este cazul

5.5 Alte acte normative și/sau documente internaționale din care decurg angajamente asumate

Nu este cazul

5.6. Alte informații

Nu este cazul

Secțiunea a 6-a:

Consultările efectuate în vederea elaborării proiectului de act normativ

6.1 Informații privind neaplicarea procedurii de participare la elaborarea actelor normative

Proiectul de lege va face obiectul consultării publice prin publicare pe site-ul Ministerului Finanțelor.

6.2 Informații privind procesul de consultare cu organizații neguvernamentale, institute de cercetare și alte organisme implicate.

Proiectul de act normativ se supune consultării publice prin publicarea pe site-ul Ministerului Finanțelor astfel încât toate părțile interesate, inclusiv entități vizate sau asociații profesionale, să poată transmite observații și propuneri.

6.3 Informații despre consultările organizate cu autoritățile administrației publice locale

Nu este cazul

6.4 Informații privind puncte de vedere/opinii emise de organisme consultative constituite prin acte normative

Nu este cazul

6.5 Informații privind avizarea de către:

- a) **Consiliul Legislativ** – este necesar avizul.
- b) **Consiliul Suprem de Apărare a Țării** – nu este cazul
- c) **Consiliul Economic și Social** – este necesar avizul.
- d) **Consiliul Concurenței** – nu este necesar avizul.
- e) **Curtea de Conturi** – nu este cazul

6.6 Alte informații – nu este cazul

Secțiunea a 7-a:

Activități de informare publică privind elaborarea și implementarea proiectului de act normativ

7.1 Informarea societății civile cu privire la elaborarea proiectului de act normativ

Prezentul act normativ a fost elaborat cu aplicarea prevederilor Legii nr. 52/2003 privind transparența decizională în administrația publică.

Prezentul act normativ se publică, pentru consultare publică, pe site-ul Ministerului Finanțelor.

7.2 Informarea societății civile cu privire la eventualul impact asupra mediului în urma implementării proiectului de act normativ, precum și efectele asupra sănătății și securității cetățenilor sau diversității biologice.

Nu este cazul.

Secțiunea a 8-a:

Măsuri privind implementarea, monitorizarea și evaluarea proiectului de act normativ

8.1 Măsurile de punere în aplicare a proiectului de act normativ

Nu este cazul

8.2 Alte informații

Nu este cazul

Având în vedere cele prezentate, supunem aprobării proiectul de *LEGE pentru modificarea și completarea Legii nr. 126/2018 privind piețele de instrumente financiare.*

VICEPRIM-MINISTRU, MINISTRUL FINANTELOR

TÂNCZOS Barna

AVIZĂM FAVORABIL

AUTORITATEA DE SUPRAVEGHERE FINANCIARĂ

Președinte

Alexandru PETRESCU

BANCA NAȚIONALĂ A ROMÂNIEI

Guvernator

Mugur Constantin ISĂRESCU

MINISTRUL AFACERILOR EXTERNE

Emilian-Horațiu HUREZEANU

MINISTRUL JUSTIȚIEI

Radu MARINESCU